မာတိကာ

နိဒါန်း . . . ၁

အခန်း (၁)
ရုရှား၌ ဆိုရှယ်ဒီမိုကရက် အလုပ်သမားပါတီ တည်ထောင်ရေးအတွက် တိုက်ပွဲ (၁၈၈၃–၁၉၀၁). . . . ၄

၁။ ရုရှား၌ မြေကျွန်စနစ် ဖျက်သိမ်းမှုနှင့် စက်မှုလက်မှုအရင်းရှင်စနစ် ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်လာမှု ခေတ်သစ်စက်မှုလက်မှုမှုစည်းမဲ့များ ပေါ်ပေါက် လာခြင်း။ အလုပ်သမားလူတန်းစား လှုပ်ရှားမှု၏ ပထမခြေလှမ်းများ။ . . . ၄

၂။ ရုရှားရှိ နာရော့ဒ်နစ်ဝါဒ (ပေါ်ပျူလာဝါဒ Populism) နှင့် မာ့က်စ်ဝါဒ။ ပလက်ခါနော့ဗ်နှင့် ၎င်း၏ "လုပ်အားလွတ်မြောက်ရေး အဖွဲ့"။ နာရော့ဒ်နစ် ဝါဒအား ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်သည့် ပလက်ခါနော့ဗ် တိုက်ပွဲ။ ရုရှား၌ မာ့က်စ်ဝါဒပြန့်ပွားခြင်း။ . . . ၁၄

၃။ လီနင်၏ တော်လှန်ရေးလှုပ်ရှားမှုများ စတင်လာခြင်း။ စိန့်ပီတာ စောက်အဖွဲ့ချုပ်၏ အလုပ်သမားလူတန်းစား လွတ်မြောက်ရေးတိုက်ပွဲ . . . ၂၈

၄။ နာရော့ဒ်နစ်ဝါဒအား ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်သည့် လီနင်၏တိုက်ပွဲနှင့် "တရားဝင်မာ့က်စ်ဝါဒ"၊ လီနင်၏ အလုပ်သမားလူတန်းစားနှင့် လယ်သမားတို့ မဟာမိတ်ဖွဲ့ရေးအတွေးအခေါ် ရုရှားဆိုရှယ် – ဒီမိုကရက် အလုပ်သမားပါတီ၏ ပထမအကြိမ်ကွန်ဂရက်။ . . . ၃၃

၅။ "စီးပွားရေးဝါဒ"အား ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်သည့် လီနင်၏တိုက်ပွဲ။ လီနင်၏ သတင်းစာ "အစ်ကရာ" ပေါ်ပေါက်လာခြင်း။ . . . ၃၆

အကျဉ်းချုပ် . . . ၄၃

အခန်း (၂)
ရုရှား ဆိုရှယ်ဒီမိုကရေစီလုပ်သားပါတီ တည်ထောင်ခြင်း။ ပါတီအတွင်း ဘော်ရှီဗစ် (BOLSHEVIK) နှင့် မင်ရှီဗစ် (MENSHEVIK) အုပ်စုများ ပေါ်ပေါက်လာခြင်း (၁၉၀၁–၁၉၀၄). . . . ၄၆

၁။ ရုရှား၌ ၁၉၀၁–၀၄ တွင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော တော်လှန်ရေးလှုပ်ရှားမှု ဒီရေမြင့်။ . . . ၄၆

၂။ မာ့က်စ်ဝါဒ ပါတီတစ်ရပ် တည်ဆောက်ရေးအတွက် လီနင်၏စီမံကိန်း။ "စီးပွားရေးဝါဒီများ"၏ အချောင်ဝါဒ။ လီနင်၏စီမံကိန်း အတွက် "အစ်ကရာ"၏ တိုက်ပွဲ။ လီနင်၏ "ကျွန်တော်တို့ ဘာလုပ် ကြမည်နည်း"စာအုပ်။ မာ့က်စ်ဝါဒပါတီ တစ်ရပ်အတွက် အတွေးအခေါ်ရေးအခြေခံ အုတ်မြစ်များ။ . . . ၅၂

၃။ ရုရှားဆိုရှယ်ဒီမိုကရေစီလုပ်သားပါတီ၏ ဒုတိယကွန်ဂရက်ထံ၌နှင့် စည်းကမ်းအတည်ပြုချက်များနှင့် တစ်စုတည်းသော ပါတီတည်ထောင်ခြင်း။ ကွန်ဂရက်တွင် သဘောကွဲလွဲမှုနှင့် ပါတီတွင်း လမ်းနှစ်သွယ်ပေါ်ပေါက်လာခြင်း။ ဘော်ရှီဗစ်နှင့် မင်ရှီဗစ်များ။ ၆၇

၄။ ဒုတိယကွန်ဂရက်အပြီး မင်ရှီဗစ်ခေါင်းဆောင်များ၏ ဂိုဏ်းခွဲရေး လှုပ်ရှားမှုများနှင့် ပါတီတွင်းတိုက်ပွဲ ပြင်းထန်သည်ထက်ပြင်းထန်လာခြင်း။ မင်ရှီဗစ်များ၏အချောင်ဝါဒ။ လီနင်၏ "ရှေ့တစ်လှမ်းတိုး နောက်နှစ်လှမ်းဆုတ်"စာအုပ်။ မာ့က်စ်ဝါဒပါတီ၏ စည်းရုံးရေးဆိုင်ရာမူများ။ ၇၅

အကျဉ်းချုပ် . . . ၈၅

အခန်း (၃)
ရုရှား–ဂျပန်စစ်ပွဲကာလအတွင်းက မင်ရှီဗစ်နှင့် ဘော်ရှီဗစ်များနှင့် . . . ၉၂

ပထမ ရုရှားတော်လှန်ရေးကြီး (၁၉၀၄–၁၉၀၇) . . . ၉၂

၁။ ရုရှား– ဂျပန်စစ်ပွဲ။ ရုရှားပြည်တွင် ထပ်မံမြင့်တက်လာသော တော်လှန်ရေးလှုပ်ရှားမှု စိန့်ပီတာစဘတ်သပိတ်များ ၁၉၀၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ ၉ ရက်နေ့ ဆောင်းရာသီနန်းတော်ရှေ့ အလုပ်သမားဆန္ဒပြမှု ဆန္ဒပြမှုကို သေနတ်ဖြင့် ပစ်ခတ်ဖြိုခွင်းခြင်း။ တော်လှန်ရေး ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း . . . ၉၂

၂။ အလုပ်သမားများ၏ နိုင်ငံရေးသပိတ်များနှင့် ဆန္ဒပြမှုများ။ လယ်သမားများအကြား တော်လှန်ရေးလှုပ်ရှားမှု ပေါက်ပွားကြီးထွား လာခြင်း။ စစ်သင်္ဘော "ပိုတမ်ကင်" (Potemkin) ပေါ်မှ ပုန်ကန်မှု . . . ၁၀၀

၃။ ဘော်ရှီဗစ်နှင့် မင်ရှီဗစ်များအကြား နည်းပရိယာယ်ကွဲပြားချက် များ။ တတိယအကြိမ် ပါတီကွန်ဂရက်။ လီနင်၏ "ဒီမိုကရေစီတော် လှန်ရေးအတွင်း ဆိုရှယ်-ဒီမိုကရေစီနည်း ပရိယာယ်နှစ်သွယ်" မာ့က်စ်ဝါဒပါတီတစ်ရပ်အတွင်း နည်းပရိယာယ်ဆိုင်ရာ အခြေခံအုတ်မြစ်များ . . . ၁၀၆

၄။ တော်လှန်ရေးဆက်လက်မြင့်တက်လာခြင်း။ ၁၉၀၅ ခု အောက်တိုဘာ ရုရှားတစ်ပြည်လုံး နိုင်ငံရေးသပိတ်။ ဇာဘုရင်စနစ်နောက်ဆုတ်ခြင်း။ ဇာဘုရင်၏ ကြေညာစာတမ်း။ အလုပ်သမားကိုယ်စားလှယ်များ၏ ဆိုဗီယက်များ ပေါ်ထွက်လာခြင်း . . . ၁၃၀

၅။ ဒီဇင်ဘာ လက်နက်ကိုင်အုံကြွမှု အရေးနိမ့်ခြင်း။ တော်လှန်ရေး နောက်ဆုတ်ခြင်း။ ပထမနိုင်ငံတော် ဒူးမား၊ စတော့ဟုမ်း (ညီညွတ်ရေး) ပါတီကွန်ဂရက်။ . . . ၁၃၇

၆။ ပထမ နိုင်ငံတော်ဒူးမား ဖျက်သိမ်းခြင်း။ ဒုတိယနိုင်ငံတော်ဒူးမား ခေါ်ယူကျင်းပခြင်း။ ပဉ္စမအကြိမ် ကွန်ဂရက်။ ဒုတိယနိုင်ငံတော်ဒူးမား ဖျက်သိမ်းခြင်း။ ပထမရုရှားတော်လှန်ရေးကြီး ရှုံးနိမ့်ခြင်း၏ အကြောင်းအရင်းများ . . . ၁၄၉

အကျဉ်းချုပ် . . . ၁၆၀

အခန်း (၄)
စတိုလီပင် ဖောက်ပြန်ရေးကာလအတွင်းက မင်ရှီဗစ်နှင့် ဘော်ရှီဗစ်များ။ ဘော်ရှီဗစ်များ သီးခြားမာ့က်စ်ဝါဒပါတီ ထူထောင်ခြင်း . . . ၁၆၅

၁။ စတိုလီပင်ဖောက်ပြန်ရေးကာလ။ အတိုက်အခံပညာတတ် အများအပြား ပြိုကွဲသွားခြင်း ပျက်ပြားဆုတ်ယုတ်ခြင်း ပညာတတ် အစိတ်အပိုင်း အချို့ပါတီကို စွန့်ခွာပြီး မာ့က်စ်ဝါဒ၏ ရန်သူများထံ ရောက်ရှိသွားခြင်းနှင့် မာ့က်စ်ဝါဒသဘောတရားကို ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရန် ကြိုးပမ်းမှုများ။ လီနင်၏ ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရေးဝါဒီများအပေါ် သူ၏ "ရုပ်ဝါဒနှင့် အတွေ့အကြုံဝေဖန်ရေး" စာအုပ်မှ ပြန်လည်ချေပချက် နှင့် မာ့က်စ်ဝါဒ သဘောတရားအခြေခံများအပေါ် သူ၏ ကာကွယ်ချက်။ . . . ၁၆၅

၂။ အနုပဋိလောမရုပ်ဝါဒနှင့် သမိုင်းရုပ်ဝါဒ. . . . ၁၈၀

၁။ မာ့က်စ်ဝါဒ အနုပဋိလောမနည်းနာ၏ အဓိကအချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။ ၁၈၂

၂။ မာ့က်စ်ဝါဒ၏ ရုပ်ဝါဒအတွေးအခေါ်များ၏ အဓိကလက္ခဏာများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။ . ၁၉၀

၃။ သမိုင်းရုပ်ဝါဒ . . . ၂၀၃

၄။ စတိုလီပင် ဖောက်ပြန်ရေးကာလအတွင်းက ဘော်ရှီဗစ်နှင့်မင်ရှီဗစ်များ ဖျက်သိမ်းရေးဝါဒီများနှင့် အော့ဇွိုဗစ်များအား ဆန့်ကျင်သည့် ဘော်ရှီဗစ်များ၏ တိုက်ပွဲများ ၂၂၈

၅။ ထရော့စကီဝါဒအား တိုက်ခိုက်ရသည့် ဘော်ရှီဗစ်တို့၏ တိုက်ပွဲများ၊ ပါတီဆန့်ကျင်သည့် ဩဂုတ်လအုပ်စု။ . . . ၂၃၅

၆။ ပရာ့ဂ်ပါတီကွန်ဖရင့်–၁၉၁၂ ဘော်ရှီဗစ်များ မာ့က်စ်ပါတီ သီးခြားထူထောင်ခြင်း။ . . . ၂၄၀

အကျဉ်းချုပ် . . . ၂၄၈

အခန်း (၅)
ပထမနယ်ချဲ့စစ်မတိုင်မီ အလုပ်သမားလူတန်းစား လှုပ်ရှားမှု ဒီရေမြင့်သစ်အတွင်းက ဘော်ရှီဗစ်ပါတီ (၁၉၁၂–၁၉၁၄). . . ၂၅၁

၁။ ၁၉၁၂–၁၉၁၄ ခုနှစ်အတွင်း တော်လှန်ရေးလှုပ်ရှားမှုဒီရေမြင့် . . . ၂၅၁

၂။ ဘော်ရှီဗစ်သတင်းစာ "ပရာဗ်ဒါ"၊ စတုတ္ထအကြိမ် နိုင်ငံတော်ဒူးမားအတွင်းရှိ ဘော်ရှီဗစ်အုပ်စု ၂၅၈

၃။ တရားဝင်တည်ရှိနေသော အဖွဲ့အစည်းများအတွင်းမှ ဘော်ရှီဗစ်များ၏ အောင်ပွဲ နယ်ချဲ့စစ်ပွဲမတိုင်မီ တော်လှန်ရေးလှုပ်ရှားမှု ဆက်လက်မြင့်တက်လာခြင်း . . . ၂၆၀

အကျဉ်းချုပ် . . . ၂၆၅

အခန်း (၆)
နယ်ချဲ့စစ်ပွဲကာလတွင်းမှ ဘော်ရှီဗစ်ပါတီ ရုရှားနိုင်ငံ ဒုတိယတော်လှန်ရေးကာလ (၁၉၁၄–၁၉၁၇၊ မတ်လ). . . ၂၇၇

၁။ နယ်ချဲ့စစ်ပွဲပေါ်ပေါက်လာခြင်းနှင့် အကြောင်းရင်းများ . . . ၂၇၇

၂။ ဒုတိယအင်တာနေရှင်နယ်မှ ပါတီများ ၎င်းတို့၏နယ်ချဲ့အစိုးရများနှင့် ပူးပေါင်းသွားခြင်း သီးခြား ဆိုရှယ်ရှောဗင်ပါတီများအဖြစ်သို့ ဒုတိယ အင်တာနေရှင်နယ် ပျက်ပြုန်းသွားခြင်း။ ၂၉၃

၃။ စစ် ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် တော်လှန်ရေးပြဿနာများအပေါ် ဘော်ရှီဗစ်ပါတီ၏ သဘောတရားနှင့် နည်းပရိယာယ်များ . . . ၂၉၈

၄။ ဇာဘုရင်တပ်မတော်စစ်ရှုံးခြင်း၊ စီးပွားရေးပျက်စီးယိုယွင်းခြင်း။ ဇာဘုရင် စနစ်၏ အကျပ်အတည်း။ . . . ၂၉၈

၅။ ဖေဖော်ဝါရီတော်လှန်ရေး ဇာဘုရင်စနစ်ကျဆုံးခြင်း။ အလုပ်သမားနှင့် စစ်သားကိုယ်စားလှယ်များ၏ ဆိုဗီယက်များ တည်ထောင်ခြင်း။ ယာယီအစိုးရ ဖွဲ့စည်းခြင်း။ အာဏာနှစ်ရပ်။ . . . ၃၀၀

အကျဉ်းချုပ် . . . ၃၀၀

အခန်း (၇)
အောက်တိုဘာ ဆိုရှယ်လစ်တော်လှန်ရေး ပြင်ဆင်ချိန်နှင့် အကောင်ထည်ဖော်သည့်ကာလအတွင်းက ဘော်ရှီဗစ်ပါတီ (ဧပြီ ၁၉၁၇–၁၉၁၈) . . . ၃၀၂

၁။ ဖေဖော်ဝါရီတော်လှန်ရေးအပြီး ပြည်တွင်းအခြေအနေ။ ပါတီမြေအောက်မှ ထွက်လာပြီး ပွင့်လင်းနိုင်ငံရေးလုပ်ငန်းများကို ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ခြင်း။ လီနင် ပက်ထရိုဂရက်သို့ ဆိုက်ရောက်လာခြင်း။ လီနင်၏ဧပြီစာတမ်း။ ပါတီ၏ ဆိုရှယ်လစ်တော်လှန်ရေး ကူးပြောင်းရေးမူဝါဒ။ . . . ၃၀၂

၂။ ယာယီအစိုးရ၏ အကျပ်အတည်းစတင်လာခြင်း။ ဘော်ရှီဗစ်ပါတီ၏ ဧပြီ ကွန်ဖရင့်။ . . . ၃၁၂

၃။ မြို့တော်တွင် ဘော်ရှီဗစ်ပါတီ၏အောင်ပွဲများ။ ယာယီအစိုးရ တပ်မတော်များ၏ မအောင်မြင်သော ထိုးစစ်များ။ အလုပ်သမား စစ်သားများ၏ ဇူလိုင်ဆန္ဒပြပွဲကို ဖိနှိပ်ခြင်း။ ၃၁၆

၄။ ဘော်ရှီဗစ်ပါတီက လက်နက်ကိုင်ပုန်ကန်မှု ပြင်ဆင်သည့် လမ်းစဉ်ကို ထက်မံခြင်း။ ဆဋ္ဌမအကြိမ်ပါတီကွန်ဂရက်။ . . . ၃၂၅

၅။ တော်လှန်ရေးကို ဆန့်ကျင်ရန် ဗိုလ်ချုပ်ကော်နီလော့ဗ် အကြံအစည်။ ထိုကြံစည်မှုကို ဖိနှိပ်နှိမ်နင်းလိုက်ခြင်း။ ပီထရိုဂရက်နှင့် မော်စကိုဆိုဗီယက်များ ဘော်ရှီဗစ်များဘက် ကူးပြောင်းသွားခြင်း။ . . . ၃၃၂

၆။ ပီထရိုဂရက်၌ အောက်တိုဘာပုန်ကန်မှုနှင့် ယာယီအစိုးရအား ဖမ်းဆီးခြင်း။ ဆိုဗီယက်များ၏ ဒုတိယကွန်ဂရက်နှင့် ဆိုဗီယက်အစိုးရထူထောင်ခြင်း။ ဆိုဗီယက် များ၏ ဒုတိယကွန်ဂရက်၏ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့်မြေယာအပေါ် အမိန့်ကြေညာစာများ။ ဆိုရှယ်လစ်တော်လှန်ရေး၏ အောင်ပွဲ။ ဆိုရှယ်လစ် တော်လှန်ရေးအောင်ပွဲရခြင်း၏ အကြောင်းအရင်းများ။ . . . ၃၅၀

၇။ ဆိုဗီယက်အာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေးအတွက် ဘော်ရှီဗစ်ပါတီ၏ တိုက်ပွဲ။ ဘရက်စ်–လစ်တော့ဗ်စ် ငြိမ်းချမ်းရေး သတ္တမအကြိမ် ပါတီကွန်ဂရက်။ . . . ၃၆၆

၈။ ဆိုရှယ်လစ်တည်ဆောက်ရေး ပထမခြေလှမ်းများအတွက် လီနင်၏စီမံကိန်း။ ဆင်းရဲသော လယ်သမားကော်မတီများနှင့် ကူလက်များအား ထိန်းချုပ်ခြင်း။ "လက်ဝဲ" ဆိုရှယ်လစ်တော်လှန်ရေးသမားများ၏ ပုန်ကန်မှုနှင့် ၎င်းကို နှိမ်နင်းခြင်း။ ဆိုဗီယက်များ၏ ပဉ္စမကွန်ဂရက်နှင့် ရုရှားဆိုဗီယက်ဖက်ဒရယ် ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတနိုင်ငံ R.S.F.S.R ၏ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံကို အတည်ပြုခြင်း။ . . . ၃၇၆

အကျဉ်းချုပ် . . . ၃၈၂

အခန်း (၈)
နိုင်ငံခြားမှ စစ်ရေးအရ စွက်ဖက်မှုနှင့်ပြည်တွင်းစစ် ကာလအတွင်းမှ ဘော်ရှီဗစ်ပါတီ (၁၉၁၈–၁၉၂၀). . . . ၃၈၅

၁။ နိုင်ငံခြားမှ စစ်ရေးအရ စွက်ဖက်လာခြင်း။ ပြည်တွင်းစစ် ပထမကာလ။ . . . ၃၈၅

၂။ ဂျာမနီစစ်ရှုံးခြင်း၊ ဂျာမနီတော်လှန်ရေး တတိယအင်တာနေရှင်နယ် တည်ထောင်ခြင်း။ အဋ္ဌမအကြိမ် ပါတီကွန်ဂရက်။ . . . ၃၉၄

၃။ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်မှု တိုးမြှင့်လာခြင်း။ ဆိုဗီယက်နိုင်ငံအား ပိတ်ဆို့ခြင်း။ ကော့လ်ချက်စစ်ဆင်ရေးနှင့် ရှုံးနိမ့်မှု၊ ဒင်နီကင်စစ်ဆင်ရေးနှင့်ရှုံးနိမ့်မှု သုံးလတစ်နား ခြင်း။ နဝမအကြိမ်မြောက် ကွန်ဂရက်။ . . . ၄၀၄

၄။ ပိုလန်အထက်တန်းလွှာမှ ဆိုဗီယက်ရုရှားအား တိုက်ခိုက်လာခြင်း။ ဗိုလ်ချုပ် ရန်ဂဲလ်၏ စစ်ဆင်ရေး။ ပိုလန်၏ အကြံအစည် ရှုံးနိမ့်သွားခြင်း။ ဝင်ရောက်စွက် ဖက်ကျူးကျော်မှု အဆုံးသတ်ခြင်း။ . . . ၄၁၂

၅။ ဆိုဗီယက်သမ္မတနိုင်ငံက ဗြိတိသျှ ပြင်သစ် ဂျပန် ပိုလန်တို့မှ ဝင်ရောက် စွက်ဖက်သည့် အင်အားများနှင့် ရုရှားမှ တန်ပြန်တော်လှန်ရေးသမား ရေနှင်း ဖြူဖြူ၊ တပ်ဖြူ ရာဇဝင်ကောင်အစုများကို ဘာကြောင့် အဘယ်သို့အောင်မြင်ခဲ့သနည်း။ . . . ၄၁၆

အကျဉ်းချုပ် . . . ၄၂၂

အခန်း (၉)
ငြိမ်းချမ်းစွာစီးပွားရေး ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်းသို့ ကူးပြောင်းရေးကာလအတွင်းမှ ဘော်ရှီဗစ်ပါတီ (၁၉၂၁–၁၉၂၅).၄၂၅

၁။ စွက်ဖက်ကျူးကျော်မှုရှုံးနိမ့်ပြီးနောက်နှင့် ပြည်တွင်းစစ်ပြီးနောက် ဆိုဗီယက်သမ္မတနိုင်ငံ ပြန်လည်ထူထောင်ရေး ကာလအတွင်းမှ အခက်အခဲများ။ . . . ၄၂၅

၂။ . . . . . . .အလုပ်သမားသမဂ္ဂများနှင့် ပက်သက်သော ပါတီဆွေးနွေးပွဲ များ (၁၀) ကြိမ်မြောက်ပါတီ ကွန်ဂရက်။ အတိုက်အခံများ၏ ရှုံးနိမ့်မှု စီးပွားရေး ပေါ်လစီသစ် (နီပ) ကို လက်ခံအတည်ပြုခြင်း . . . ၄၃၀

၃။ စီးပွားရေး ပေါ်လစီသစ်၏ ပထမအကျိုးကျေးဇူးများ။ ၁၁ ကြိမ် မြောက် ပါတီကွန်ဂရက်။ ပြည်ထောင်စုဆိုဗီယက်ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတနိုင်ငံ ထူထောင်ခြင်း။ လီနင် နာမကျန်းဖြစ်မှု၊ လီနင်၏ သမဝါယမစီမံကိန်း။ ၁၂ ကြိမ်မြောက် ပါတီကွန်ဂရက်။ . . . ၄၃၃

၄။ စီးပွားရေး ပြန်လည်ထူထောင်တည်ဆောက်ရေးအတွင်း အခက်အခဲများကို တိုက်ပွဲဝင်ခြင်း။ ထရော့စကီဝါဒီများက ၎င်းတို့၏ လှုပ်ရှားမှုကို တိုးမြှင့်လာခြင်း။ လီနင် နာမကျန်းဖြစ်မှုအား အခွင့်ကောင်းယူ၍ ပါတီဆွေးနွေးပွဲသစ်များ။ ထရော့စကီဝါဒီများ ရှုံးနိမ့်ခြင်း။ လီနင်ကွယ်လွန်ခြင်း။ လီနင်အထိမ်းအမှတ် ပါတီဝင် ခေါ်ယူလှုံ့ဆော်ခြင်း။ ၁၃ ကြိမ်မြောက် ပါတီကွန်ဂရက်။ . . . ၄၄၄

၅။ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးကာလအပြီးသို့ ရောက်ရှိလာသော ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စု ကျွန်တော်တို့တိုင်းပြည်၏ ဆိုရှယ်လစ်တည်ဆောက်ရေးနှင့် ဆိုရှယ်လစ်အောင်ပွဲပြဿနာ။ ဇီနိုဗီယက် ကာမီနက်ဗ်တို့၏ "အတိုက်အခံသစ်"၊ ၁၄ ကြိမ်မြောက် ပါတီကွန်ဂရက်။ တိုင်းပြည်၏ ဆိုရှယ်လစ် စက်မှုတည်ဆောက်ရေး ပေါ်လစီ။ . . . ၄၆၅

အကျဉ်းချုပ် . . . ၄၈၀

အခန်း (၁၀)
တိုင်းပြည်အား ဆိုရှယ်လစ်စက်မှုတည်ဆောက်ရေး တိုက်ပွဲအတွင်းမှ ဘော်ရှီဗစ်ပါတီ(၁၉၂၆–၁၉၂၉) . . . ၄၈၂

၁။ ဆိုရှယ်လစ် စက်မှုလက်မှုတည်ဆောက်ရေး ကာလအတွင်းမှ အခက်အခဲများနှင့် ၎င်းတို့ကို ကျော်နင်းနိုင်ရန်အတွက် တိုက်ပွဲများ။ ထရော့စကီဝါဒီများနှင့် ဇီနိုဗီယက်ဝါဒီများ ပါတီဆန့်ကျင်ရေး အုပ်စုဖွဲ့ခြင်း။ ထိုအုပ်စု၏ ဆိုဗီယက်ဆန့်ကျင် ရေးလှုပ်ရှားမှုများ။ အုပ်စုရှုံးနိမ့်သွားခြင်း။ . . . ၄၈၂

၂။ ဆိုရှယ်လစ်စက်မှုတည်ဆောက်ရေး တိုးတက်လာခြင်း။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း နောက်ကျနေခြင်း။ ၁၅ ကြိမ်မြောက် ပါတီကွန်ဂရက်။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး၌ စုပေါင်းမှုပေါ်လစီ။ ထရော့စကီနှင့် ဇီနိုဗီယက် အုပ်စုကို နှိမ်နင်းခြင်း။ နိုင်ငံရေး လျှော့နှစ်ချလုပ်မှု။ . . . ၄၉၂

၃။ ကူလက်များအား ထိုးစစ်ဆင်ခြင်း။ ဘူခါရင်–ရိုင်ကော့ဗ် ပါတီဆန့်ကျင်ရေးအုပ်စု။ ပထမ ၅ နှစ် စီမံကိန်းကို လက်ခံအတည်ပြုခြင်း။ ဆိုရှယ်လစ်ပြိုင်ဆိုင်မှု စုပေါင်းသည့် လယ်ယာ လှုပ်ရှားမှုကြီး စတင်ခြင်း။ . . . ၅၀၃

အကျဉ်းချုပ် . . . ၅၀၆

အခန်း (၁၁)
လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးတွင် စုပေါင်းပိုင်ဆိုင်မှု လုပ်ငန်းတိုက်ပွဲတွင်းမှ ဘော်ရှီဗစ်ပါတီ(၁၉၃၀–၁၉၃၄). . . . ၅၀၉

၁။ ၁၉၃၀ –၃၄ အတွင်းက နိုင်ငံတကာအခြေအနေ အရင်းရှင် နိုင်ငံများအတွင်း စီးပွားရေးအကျပ်အတည်း ဖက်ဆစ်စနစ်ပေါ်ထွက်လာ၍ ဂျပန်က တရုတ်အရှေ့မြောက်ပိုင်းကို သိမ်းပိုက်ခြင်း ဂျာမနီ ဖက်ဆစ်များ အာဏာရလာခြင်း။ စစ်ပွဲနေရာ–နှစ်နေရာ . . . ၅၀၉

၂။ ကူလက်အစိတ်အပိုင်းများကို ကန့်သတ်ထိန်းချုပ်ရေးပေါ်လစီမှ ကူလက်များကို လူတန်းစားတစ်ရပ်အဖြစ် ချေမှုန်းပစ်ရေး ပေါ်လစီသို့။ စုပေါင်းလယ်ယာလှုပ်ရှားမှုအပေါ် ပါတီ၏ ပေါ်လစီအား ပုံဖျက်မှုများကို ဆန့်ကျင်တိုက်ပွဲဆင်ခြင်း။ လမ်းစဉ်တစ်ရပ်လုံးတွင် အရင်းရှင် အစိတ်အပိုင်း များကိုထိုးစစ်ဆင်ခြင်း။ ၁၆ ကြိမ်မြောက် ပါတီကွန်ဂရက်။ . . ၅၁၄

၃။ အမျိုးသားစီးပွားရေးဌာနခွဲများအားလုံးကို ပြန်လည် တည်ဆောက်ရေး ပေါ်လစီ နည်းပညာတို့၏ အရေးပါမှု စုပေါင်း လယ်ယာလှုပ်ရှားမှု ဆက်လက်ပွံ့ဖြိုးလာခြင်း။ စက်ယန္တရားနှင့် လယ်ထွန်စက် အလုပ်ရုံများ၏ နိုင်ငံရေးဌာနများ။ ငါးနှစ်စီမံကိန်းကို လေးနှစ်နှင့်ပြီးမြောက်သွားခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးများ။ စမ်းမက်မှု တစ်ရပ်လုံး၌ ဆိုရှယ်လစ်စနစ်အောင်ပွဲရခြင်း။ ၁၇ ကြိမ်မြောက် ပါတီကွန်ဂရက်။ . . . ၅၂၀

၄။ ဘူခါရင်ဝါဒီများ နိုင်ငံရေးနှစ်မျက်နှာသမားများအဖြစ် ပျက်စီးယိုယွင်းသွားခြင်း ထရော့စကီဝါဒီ နှစ်မျက်နှာသမားများ တစ်မြို့ လူသတ်သမားများနှင့် သူလျှိုဂိုဏ်းအဖြစ် ပျက်စီးယိုယွင်းသွားခြင်း၊ ကီရော့ဗ် ယုတ်မာစွာလုပ်ကြံ သတ်ဖြတ်ခံရခြင်း။ ဘော်ရှီဗစ်နိုးကြားမှုကို မြှင့်တင်ရန် ပါတီ၏ လုပ်ငန်းများ။ . . . ၅၆၀

အကျဉ်းချုပ် . . . ၅၆၉

အခန်း (၁၂)
ဆိုရှယ်လူ့အဖွဲ့အစည်းတည်ဆောက်ရေး အောင်မြင်ပြီးမြောက်ရေး တိုက်ပွဲအတွင်းမှ ဘော်ရှီဗစ်ပါတီ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေသစ်ကိုလက်ခံကျင့်သုံးခြင်း (၁၉၃၅–၁၉၃၇). . . . ၅၇၀

၁။ ၁၉၃၅–၃၇ ခုနှစ်က နိုင်ငံတကာအခြေအနေ၊ စီးပွားရေး အကျပ်အတည်း ယာယီလျော့ကျသွားခြင်း စီးပွားရေး ကပ်ဘေးအသစ် စတင်လာခြင်း ဖက်ဆစ်အီတလီက အေဘီဆီးနီးယားကို သိမ်းပိုက်လိုက် ခြင်း စပိန်ကို ဂျာမနီနှင့် အီတလီ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်း အလယ်ပိုင်း တရုတ်ပြည်ကို ဂျပန်များ ကျူးကျော်ဝင်ရောက်ခြင်း၊ ဒုတိယနယ်ချဲ့စစ်ပွဲစတင်လာခြင်း။ . . . ၅၇၀

၂။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ၏ စက်မှုလုပ်ငန်းနှင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး ဆက်လက် တိုးတက် လာခြင်း ဒုတိယ ၅ နှစ်စီမံကိန်း အချိန်စောစွာ ပြီးစီးခြင်း လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေး ပြန်လည်တည်ဆောက်မှုနှင့် စုပေါင်းပိုင်ပြုလုပ်သည့်လုပ်ငန်း အပြီးသတ်မှု ကေဒါများ အရေးကြီးပုံ၊ "စတာခါနော့ဗ်" လှုပ်ရှားမှု၊ လူနေမှုအဆင့်အတန်း တက်လာခြင်း ယဉ်ကျေးမှုအဆင့်အတန်းတက်လာခြင်း ဆိုဗီယက် တော်လှန်ရေး၏ အင်အား . . . ၅၇၈

၃။ ဆိုဗီယက်များ၏ (၈) ကြိမ်မြောက် ကွန်ဂရက်၊ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ၏ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံ ဥပဒေသစ်ကို လက်ခံအတည် ပြုခြင်း . . . ၅၈၀

၄။ သူလျှိုများ အဖျက်သမားများနှင့် တိုင်းပြည်သစ္စာဖောက် ဘူခါရင်–ထရော့စကီ ဂိုဏ်းအကြွင်းအကျန်များကို ချေမှုန်းရှင်းလင်းခြင်း ဆိုဗီယက်ယူနီယံ၏ အမြင့်ဆုံး ဆိုဗီယက်ရွေးကောက်ပွဲအတွက် ပြင်ဆင်မှုများ ပါတီ၏ ခရီးလမ်း ကြောင်း အဖြစ်ကျယ်ပြန့်သည့် ပါတီအတွင်းဒီမိုကရေစီ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ အမြင့်ဆုံး ဆိုဗီယက်ရွေးကောက်ပွဲ . . . ၅၈၇

နိဂုံး . . . ၆၀၈